

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 35

Tiltaltes navn: Birgitte Brønildsdatter

Årstall: 1672

Sted: Rødenes i Østfold

Ide og marker ostfold.

nr 213.

Tingbok 7.
1671-72.

1672,

Birgitte Brønilds datter Rødenes
1672.

Saken er ikke avsluttet.

Neste Tingbok (nr 8) er først fra 1681.

[Avskrevet 26.1.1932].

Bde og Marker
Tingbok 7.
1671 - 1672.

1672

fol. 342.

Den 8 juli

er reden administrerit paa Klund Lingstua
i Øffuersmarch, offueruerende ko: mayt⁴ fogit
sig: Olluff Sørensen, bogdekmannen Olluff
Aplachsen, med laengrebet, Tolleff Wiig,
Orland Koelops, Berntild Hinffer, Gunders Dignes,
Olle Orteig, och Peder Suckenn,

fol. 345.

Birgitte Berntildsdatter

Birgitte Berntildsdatter var inspeffent for
clammerj med sin verlinde May Stillsbye
motte begge udj reske, men blandt andet
stemende nogen almine sammen: och sagde,
huad w-lycke hun loffuer nogen. Saar de
strax, giffuer hinde ellers it ont rochte for
sholdom, som dog icke fuldkommelig hinde
tillegges, ellers tilstoed hun at kunde signe
for handverch, budybed och madsol, som
hun och med ord selff fyrwillig sagde,
och derfor bleff Enformanden befalet, hinde til
videre at haffue i fastighedt,

Srax der effter hendede sig at ko: ma: fogit
Olle Søffrensen gick ud paa gaarden aff

Birgittes
Birgittes Brorildbydatter
fol. 35a.

lingstuen, och formaanede Birgittes
Brorildbydatter, om hun ville noget hæpserj eller
broldom, hvilket hun icke ville tilhædes.
men hindis son Michell Banffen kom och
sog hinde i fornuar, da sagde fogdenn, Löf
Sche du est lige saa goed som him er,
nej sagde Michell Gud beware mig derfra,
det virner Christopher Bæ, Throels Pachessad,
Anders Gaapsebye och Arbiorn Finnerod, som
aff Kongens fogit sib virne bleff schut,

Der forinden forregifuer Tholleff Wüg och Günder
Deignes begge brorverlige laengrettsmender at de
haffuer hørt rochte om denne Birgittes
Brorildbydatter, at hun haffuer sagt, om
nogen frier sib en pige, och det vorde hamnen
neglet, ved hun wel raad hans willie shall
bleffue fuldkommet, — — —

fol. 39a.

Den 16 och 17. september

er almindelig skalle och segebing holdit paa
Künffer i Offuersmarch, offuer verende ko:ma:
fogit sigt Olluff Søffrensen, bøydelenmanden
Olle Apelachsen, med laengrebet, Christopher Bæ,
Jon Klerud, Berland Koeborg, Günder Deignes,
Peder Sicken, och Jon Graff:

Nest følgende 19 september
da sager bleff forredigt er forinden de forindførte
6 laengrettsmender tilnefft, andre 6 mender
formedelst den sag om den beröchte Birgittes

Tingbok 7.

1671-1672.

fol. 395.

Bromildbydatter, nemlig, Christopher Pstenbye, Lauge Berger, Troels Racheudad, Ole Tharildsd. Ole Borring och Ole Vepbye,

Da effter longlig stoffnemaaall, aff ko: ma: foot
Bleff effterschreffne prouff och widne forresaget
widere kundschaab i den sag til opliufning

fol. 40^a.

Maren Stillesbye som silforne haffuer beschylf,
den berochbede Birgitte Bromildbydatter fremkom
fors, och klagede, at denne Birgittis son,
Michell Hanppenn, som forgangen høst hende
paa Stillesbye: och var wüllig at giore noget
gaffn, det hende sig derfor en gang, at Maren
Stillesbye begierit hand schulde hægge noget
weed, hñorbil hand sūaret, som hun bereftet,
otsen duer inset, da sagde Marj, jeg schall
lade gerten drage for dig medt du slier den,
midlerlid var slibesteenen froffen, och da
sagde Marj, kom ind til mad, midlersid
wij faar warm wand, at oploie den med:
midlerlid siger hun at Mickel bleff vred och
fordornet for hun satte hammem till, och der
med gick hand hem til sin moder, med
løffe silforn, hand schulde betalte hinde
derfor, samme dag kom hand igien,
och da matten effter siger Maren, at bleff
med it hort sling, saa heftig igiemmen hædis
liff, angrebenn, at hun vendet sig iche liff,
men bad sin mand Anders Stillesbye, at
hælpe hinde, med beklagelse hun var
saal ilde kommemm hun trode sig iche til

Birgitte Bromildbydatter

fol. 40 b

biffuet, och begierit derhoes, hindis mand ville
hjelpe hinde, aff sengen, som hand och gjorde,
och der him kom i forstuen, falt him offuer
ende och slog sig fordeffuet i hoffiedet, och wrist
selff iche, hvor him vor, men som manden
bar hinde ind igien, begynte him at slide sig,
och udbrød noget ligt en grön gressos, som
en heft kunde haft ligget der effter
fich him got,: Samme nat bleff em
hindis koe och ilde anfangit:

Birgitte Birnildhydatter
Thorre Gūnildhydatter, vedstaar och proffuer,
ligesom Maren Skillibye forregifuer som den
sid siende paa Skillibye, och videre siger at
den dot, som Mary udbrød war stor som
leden aff en sommelfinger, och derhoes
beklender at Maren Skillibye koe samme
nat bleff ilde faren, siger ellers begge, at
der desfor de beröckhede bleff sagt, och
forholt bleff koen goed igien,

fol. 41 a.

Anders AnderSEN Skillibye Sebber proffuer at
forleden avar, lejde hand samme sebber
fra hinde, och da sagde Birgitte Birnildhydatter
shet, schall du wel bedalle din stor kiefft,
srorax der effter flytte hem derfra, och da
fich Anders ont, gennem sin herrer
och brost, at hand sig iche kunde røre
j - 14 dage, lüste derfor sin död paa hinde,
for Gründel Deignes och Hans Hogaas som
war - 3 die pindbyedag, siden forpdagen næst
effter, kom bete Birgitte til hammen och
hilpede, der hand halff sad at giore en

Tingbok 7.

1671-1672

fol. 41^a.

Klauffue ferdig, saade saa til hammen,
schylder du mig for det onde du haffuer, ja
men giør ieg saa sagde Anders, och dermed
gich him bort, och i det samme kom det
ligesom en kold skelfuen offuer hammen,
och bleff der effter frisch.

Willem Gaaffsebye proffuer, at hand haffuer
hafft blammeij med Birgitte Brionildbydablers
son, forne Michel for nojen til siden, och
sbrax dersaa miske hand en quie, gaff dog
ingen full sag derfor, men misfenschke
hammen och hans derfor,

Knud Broden proffuer, at forledenn Stj:
Michelsdags afflen, viste Birgitte sin gente
til hammen om noget oll, som han icke
bekom, men sbrax der effter miske hand en
goed koe,

Sagen er oplagen till next hollende sing och
da proffuene at comparere saamelfrom Tolleff
Wig och Gunders Deignes, til adby affleggelse,
midlerbid consoleris ewelwijfpe her laugmand
om sagen, saa da schall ordeelis endelighed fra
denne ret: och saa lunge forbliffuer
den beröchtede hoes laufmanden i Kong:
fælighedt.

Den - 22 october.

er almindelig sage och waabending holt,
paa Graff i Pffuersmarch, i neruerelpe,

fol. 47 b.

ko: ma: fogit her: Olle Sørensen, bøydelen= manden Olle Aslachsen med laugrellet,
Christopher ^[sic] Østensby, Lange Berger, Troels Pacheedad, Olle Tarildrød, Olle Erkning och Olle Vepsbye — — —

Ningille Brønildbydatter
Dernest fremledis den beröchte Bergiske Brønildbydatter som forhen i protocolen til dags baade om hindis röcke, beskylding och egen silsaselpse for infört er, men fordi den soerenschrieffuer Christen Leth endnu icke haffuer nogen kundschat, fra welwüsse her laugmand, effter den schrieffuelsis consultation hans welwüphed lilschreffuen er kand denne sinde indet videre her med udrebbis en hun endnu maa bliffue i Kongf: fastighed, endog hun stricke examineris, och ingen ord avil, effter tilsporing udlade, midlerbid schall lempanden som billigt besallis for hindis kost, hüfyle och anden omkossning der paa anvendt worder, och giort er,

fol. 48 a.

Dan - 22 oktober